



Pregrada Tratna z hidromehansko infrastrukturo in malo hidroelektrarno.

ve do današnjih dni, ko sta Turistično društvo Gorica pri Slivnici in družina Polenšek pričeli z njegovim ponovnim uspešnim oživljanjem.

Problematika ribiškega upravljanja Slivniškega jezera

RD Voglajna se pri upravljanju Slivniškega jezera sooča z vrsto problemov, ki so sicer običajni za vse naše tovrstne zadrževalnike in jih zgolj naštevam:

- padavinsko območje Ločnice, Drobinskega potoka, ... predstavlja podeželsko okolje s stalno prisotnimi izpusti in spiranjem gnojnice, fekalnih odpadkov, agrokemičnih sredstev, ... Njihov vpliv na eutrofikacijske procese v jezeru je velik, ni pa še kritičen za prisotne vodne organizme;
- občasno čezmerno nanašanje drobnih delcev plavin v času neposredne drsti rib in s tem zmanjševanje površine aktivnih drstišč ter drstnih pogojev;
- neusklajeno uravnavanje kote vode jezera v času drsti in s tem uničenje spolnih produktov – iker s posledico izpada cele generacije rib;
- z obratovanjem zakonitih in nezakonitih toplovodnih ribnikov na pritokih prihaja do izpustov tujerodnih vrst rib (pseudorasbora, sončni ostrž, ameriški somič, srebrni koreselj, amur, ...) ter njihove nenadzorovane selitve v jezero. Posledica je tekmovalnost pri virih hranjenja ter občasno pojavljanje virusnih in bakterijskih boleznih in parazitov rib (ihtioftiriza, eritrodermatitis, kozavost krapov, arguloze, ...);
- neraziskanost stanja vrst in populacij prisotnih rib, rakov, piškurjev, ... za pripravo kakovostnih dolgoročnih načrtov njihovega trajnostnega uprav-

ljanja ter načrtov razvoja ribolovnega turizma;

- nedorečen status lastništva popljenih in obalnih zemljišč jezera za nemoten razvoj ribolovnega turizma;
- hotenja družbe RTG Slivniško jezero po pridobitvi koncesije za trženje športnega ribolova na jezeru in s tem aktiviranje niza upravnih ter sodnih postopkov;
- slabo poslovanje družbe RTG Slivniško jezero in s tem razvrednotenje vložnega deleža RD Voglajna;
- uveljavljanje interesov posameznikov in skupin (organizacija tekmovanj in prireditelj, ...) pred usklajeno ter uravnoteženo rabo prostora s strani vseh prisotnih deležnikov na jezeru;
- prisoten krivolov in nešportno plenjenje rib;
- odtujenost nekaterih članov ribiške družine od interesov ohranjanja jezerskega habitata in varstva rib ter drugih prosto živečih živali.

Športni ribolov in ribolovni turizem

Športni ribolov ostaja najpomembnejša dejavnost na Slivniškem jezeru. Ribiči v povprečju letno izkoristijo približno 5.000 ribolovnih dni. Vsak lovni dan pa predstavlja športnega ribiča in s tem obiskovalca, na katerem lokalna skupnost načrtuje gostinsko turistično ponudbo širšega prostora. Ob tem pa ne gre prezreti, da so še odprte možnosti nadaljnjega razvoja ribolovnega turizma. Seveda te vrste turizma ni mogoče razvijati brez ihtiološke stroke in razumevanja ekološke občutljivosti vodnega prostora.

Milan Štraus

Na avtorjevo željo prispevek ni lektoriran.

Zbiranje po

Ribiče po vsej Sloveniji vabimo k organiziranemu beleženju opažanj vrst rib, potočnih rakov in školjk, saj je lahko vsaka ujeta riba na trnku, viden potočni rak ali opažena školjka tudi pomembna informacija. Tako boste s svojim znanjem in opazovanjem pomembno prispevali k poznavanju prisotnosti in razširjenosti redkih domorodnih in tujerodnih vrst rib, potočnih rakov in školjk.

Temeljna enota sporočanja opažanj je fotografija, zato smo za posredovanje fotografij razvili enostaven sistem na uporabniškem vmesniku **BioPortal** (www.bioportal.si). Za vnos fotografij se je treba registrirati (http://www.bioportal.si/moj_bioportal.php), saj želimo preprečiti nalaganje neprimernih vsebin. V najkrajšem mogočem času vam bomo poslali uporabniško ime in geslo za dostop do zavihka **moj.BioPortal** in naprej do zavihka **moje.fotografije**, kjer boste lahko vnesli svoje fotografije. Fotografije nam lahko pošljete tudi po elektronski pošti (bioportal@ckff.si).

Vse fotografije in podatki, zbrani v okviru projekta *Ujemite naravo!*, bodo vključeni v Podatkovno zbirko CKFF in javno dostopni na BioPortal.si. Nekaj si jih lahko že ogledate s klikom na povezavo projekta *Ujemite naravo!* (http://www.bioportal.si/projekti_podatki.php). V

Ne pozabi!

Pred fotografiranjem pripravi telefon. V nastavitvah fotoaparata na telefonu vklopi shranjevanje lokacije. Točne nastavitve so odvisne od nastavitve telefona ali fotoaparata.

Ujete ribe fotografiraj. Za vrste, ki jih ne prepoznaš, naredi več fotografij.

Prav tako fotografiraj školjke, potočne rake in drugi vodni ter obvodni živelj, ki ga opaziš.

Fotografiraj habitat.

Fotografije shrani na telefonu, fotoaparatu, računalniku in jih naloži na BioPortal ali pošlji po elektronski pošti (bioportal@ckff.si).

datkov v projektu **Ujemite naravo!**



Med prvimi poslanimi fotografijami v okviru projekta Ujemite naravo! sta fotografiji babuške (*Carassius gibelio*) in habitata, v katerem je bila najdena. (Fotografije: Tadej Graccogna)



Na reki Ljubljanici je RD Barje v začetku oktobra organizirala lov ščuk. Pričakovali smo, da bo ulov zanimiv in res – v enem samem dnevu so ribiči ujeli številne lepote, kar je svojevrsten in zanimiv podatek. Ko pa vsako fotografijo in ščuko lahko umestimo še v prostor, vsaka posamezna ščuka prispeva kamenček v mozaik naravovarstvenega pomena reke Ljubljanice. (Fotografije: Jure Ušeničnik)

Zakaj smo v RZS sploh prijaviteli projekt **Ujemite naravo!**?

Zato, ker želimo slovenski sladkovodni ribiči kot zavestni naravovarstveniki aktivno, prek zbiranja podatkov čim več prispevati k boljši podatkovni zbirki o sladkovodnih ribah naših celinskih voda in prek merljivih podatkov strokovno in laično javnost opozoriti na obsežno problematiko zaščite rib in drugih vodnih ter obvodnih organizmov pred široko paleto različnih nevarnosti, s katerimi jih ogroža človek. S tem namenom in ugotovitvijo obojestranskega interesa, Centra za kartografijo favne in flore (CKFF) in RZS za realizacijo take ideje, smo se odločili prijaviti na razpis MOP, kjer smo z združenimi močmi uspeli doseči najvišjo oceno med vsemi prijavljenimi projektnimi zamislimi. Prav ta ocena in pričakovana množica podatkov nam dajeta upanje, da bomo pridobili še en močan argument več za zaščito habitatov in posameznih vrst rib pred človeškimi posegi.

Za kaj gre?

Glavni namen je pridobiti čim več fotografij čim več vrst rib skupaj z lokacijo najdb. Rezultat zbranih podatkov bo interaktivna karta s trenutno razširjenostjo posameznih vrst rib. Zato so dobrodošle fotografije vseh vrst rib, še posebno

pa tistih, ki se redko znajdejo na ribiškem trnku (pezdirk, zet, čep, okun ipd.). Veseli bomo tudi fotografij potočnih rakov in školjk.

Zakaj ravno mi, ribiči ...

Kdo pa poleg nas, razen redkih ihtiologov, pozna vsa bivališča rib v naših vodotokih in jezerih? Ravno zato želimo pokazati, kako bogate so naše vode s številnimi vrstami rib, in sicer z domorodnimi in žal tudi s tujerodnimi.

Pika na i

Ljudje pravijo, da se včasih tudi v količini skriva kakovost. Ravno pri projektu Ujemite naravo! si želimo čim več sodelovanja z vaše strani v obliki posredovanih fotografij. Noben, še tako skrbno pripravljen inventarizacijski izlov, ki ga po navadi izvajamo le enkrat na nekaj let, in še to na omejenih vodotokih, se po količini zbranih podatkov ne more primerjati s stalnim dotokom podatkov iz najrazličnejših rek, potokov, jezer in ribnikov. Na tak način bomo športni ribiči lahko še enkrat pokazali svojo vrednost pri vprašanju poznavanja in zaščite ribjega življa v naših vodah.

Vnos fotografij

Pojdi na **moj.BioPortal** (http://www.bioportal.si/moj_bioportal.php) in za pridobitev uporabniškega imena in gesla izpolni prijavitni obrazec. Po e-pošti boš v najkrajšem mogočem času dobil uporabniško ime in geslo. Registriraj se. Pojdi v zavihek **moje.fotografije**. V spodnjem delu zavihka je interaktivna karta, kjer bodo prikazane lokacije tvojih fotografij. S klikom na polje **Dodaj fotografijo** prideš do polja **Izberi datoteko**. V nadaljevanju izbereš fotografijo, ki jo želiš naložiti. Ko fotografijo preneseš, jo po potrebi zasukaj. Pod naloženo fotografijo se izpišejo podatki o fotografiji, med drugim tudi koordinate lokacije, kjer je bila fotografija posneta. Če tvoja fotografija ne vsebuje koordinat, poišči lokacijo na zemljevidu. S klikom miške na ustreznem mestu zemljevida se koordinate lokacije avtomatično izpišejo v polju **Koordinate**. V polje **Tvoje sporočilo** pripiši druge morebitne pripombe (npr. ribiča, če ribe nisi ulovil sam, vrsto, habitat ipd.). V spodnjem delu zavihka je

na zemljevidu označena nova, dodana lokacija tvoje fotografije. Vnos fotografije potrdi s klikom na polje **Potrdi**.

1. Registriraj se v **moj.BioPortal**.
2. Pojdi v zavihek **moje.fotografije**.
3. Klikni na polje **Dodaj fotografijo**.
4. Klikni na polje **Izberi datoteko**.
5. Izberi fotografijo.
6. Fotografija se prenese, po potrebi jo zasukaj.
7. Pod fotografijo se, če obstajajo, izpišejo podatki o lokaciji. Če fotografija teh podatkov ne vsebuje, koordinate ugotoviš s klikom lokacije na zemljevidu. Koordinate se avtomatično prenesejo v polje **Koordinate**.
8. V polje **Tvoje sporočilo** pripiši morebitne druge pripombe o fotografiji (ribič, vrsta, habitat ipd.).
9. Klikni na polje **Potrdi**.

Kaj lahko storim v času praznjenja ribnikov v naši ribiški družini?

Praznjenje ribnikov jeseni je čas, ko lahko v našem ribiškem revirju zabeležimo zanimive podatke o ribah, školjkah in potočnih rakih.



Na blatnem dnu izpraznjenega ribnika lahko poleg gojenih rib najdemo tudi druge majhne zanimive vrste. Po navadi lahko opazimo navadno nežico (*Cobitis elongatoides*), ki se skuša zariti v blato, školjke (npr. brez zobko (*Anodonta* sp.)), ki jih sicer v takšnem habitatu redko opazimo, ali pa jelševca (*Astacus astacus*), ki ga po navadi ob praznjenju ribnikov najdemo celo na bregu, čisto na suhem. Takšnih ribnikov je v Sloveniji zelo malo in le redke ribiške družine so lahko ponosne, da imajo vse vrste še vedno v svojih revirjih. Fotografije: Marijan Govedič (foto.arhiv, BioPortal.si)

interaktivni karti (stolpec *iKarta*) projekta so prikazane vse lokacije zbranih podatkov, med podatki (stolpec *Podatki*) je seznam v času trajanja projekta zabeleženih vrst in njihove fotografije. Za vsako od zabeleženih vrst je na voljo tudi

pregledna interaktivna karta lokacij, na katerih je bila vrsta zabeležena.

Zvonko Furman, Marijan Govedič, Branko Ivanek, Mladen Kotarac, Aleksandra Lešnik, Igor Miličič